N°. 2299. 1854.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze Courant verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ5.00; voor de buitensteden ƒ6.00; *franko* door het geheele Rijk. *Brieven*, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer Courant.

DONDERDAG, 16 NOVEMBER.

AMSTERDAM, 15 November.

Middelerwijl de aandacht van gansch Europa naar het Oosten [illegible]eerd is, met de levendigste belangstelling opvangende elke tijding die van daar tot ons overkomt, middelerwijl de regtmatige vrees grooter wordt, dat de strijd uit het Oosten kan worden overgebragt tot in het midden van ons werelddeel, ontstaat er een ander gevaar, waarop tot dusverre weinig gelet is en dat toch de ernstige bezorgdheid van de gouvernementen van Europa moet gaande maken. Dat gevaar is geen ander dan een vernieuwde poging, om Europa door eene nieuwe revolutie [illegible] en roer te brengen.

Dat [illegible] daaraan werkt te Geneve en te Turijn is blijkbaar. Wat Zwitserland aangaat, dank zij de beschermende tusschenkomst van Engeland, het is in de laatste jaren het broeinest geweest der demokraten, die de revolutionnaire anarchie over Italië, Frankrijk en Duitschland hebben getracht te slingeren. Intusschen, op het oogenblik dat Engeland met de Russen slaags is, zal aan lord Palmerston eene revolutionnaire tusschenkomst van de demokratische republiek in de gouvernementen van Europa minder welkom zijn. Men heeft thans [illegible] vol aan den strijd met den kolos van het Noorden [illegible] dat men verlangend kan zijn, om de revolutionnaire beroeringen ter hulpe van Rusland te zien werken. Dan, wat daartegen nu gedaan! Vertogen ingediend? Zwitserland zal er zeer beleefdelijk op antwoorden, alle mogelijke beloften geven, dat men de revolutie en hare zamenzweeringen zal trachten te verhinderen. Maar middelerwijl zal men niet ophouden onder de hand alles in het werk te stellen, wat de revolutie in Europa kan [illegible]lijk zijn. Dat is immers de loop van zaken [illegible] die geheel Europa in de laatste jaren heeft [illegible] aanschouwen. Men heeft zich zelfs niet de moeite gegeven om er veel doekjes om te winden.

Doch Zwitserland staat niet meer alléén ten dienste van de Mazzini's, de Kossuth's en de *tutti quanti*, die er op bedacht zijn, om in troebel *water* te visschen. Het gouvernement van Turijn treedt in het voetspoor der Zwitsersche radikaal-bestuurderen, niet slechts, gelijk Zwitserland, om het radikalismus te bevorderen, maar [illegible] door middel der revolutie het gouvernement [illegible] over Italië te doen heerschen. Het is het [illegible] van Karel Albert, die er zoo bitter voor [illegible]. Maar de geschiedenis, die de onderwijzeres Harer [illegible] genoemd wordt, verbetert zelden iemand. Voor [illegible] gaan verloren zoo wel voor de volkeren als [illegible] bestuurders, en zoo ziet men dezelfde mannen, die [Ka]rel Albert in het ongeluk hebben gestort, gedreven door dezelfde eer- en heerschzucht, om over [illegible] te heerschen, dezelfde hand reiken aan dezelfde [illegible] die Karel Albert heeft verstooten, nadat hij [illegible] en zijne kroon tegen Oostenrijk op het spel [illegible] Viktor Emmanuël is wel te beklagen, dat hij [illegible] leidslieden naar den afgrond gevoerd wordt, [illegible]dderlijke en roekelooze vader zijn einde ge[vonden]

Met [illegible] den graaf [illegible]ad, waarheen anders gaat het bestuur van [illegible] Cavour in verbond met den heer Ratazzi? Niet slecht[s] [illegible] dat hunne regering over Sardinië eene revolutionnaire is, afbrekende al wat tot behoud van [illegible] dienen kan; zij blijven daarbij niet staan. en [illegible] steun aan de handlangers van Mazzini offic[illegible] Sardiniës grondgebied, en door middel van om Ital[illegible] dat Mazzini thans maatregelen beraamt, [illegible] nieuw in vuur en vlam te brengen. Zulks [illegible] bare wijze gebleken.

der [illegible] Mazzini met zijne agenten eene vergasprek[illegible] Geneve, om daar gezamenlijk te be- te doen [illegible] zal, [illegible]de tegenwoordige omstandigheden zou ken [illegible]orlog der mogendheden met Rusland strijd [illegible]enrijk daarin eenigermate zal getrok- Die gele[illegible]heid aanbieden, om op nieuw den nen van [illegible]dood tegen Oostenrijk te hervatten. lieden [illegible] te laten, kan noch in de plan- ijzeren kroon [illegible] in dat der Piemonteesche staats- [illegible] eens de hand gehad nabij de [illegible]koring om er andermaal naar te streven is te verleidelijk, dan dat men er aan weerstaan kan, ook al komt de verzoeking van de zijde, die, ontrouw aan haar woord, Karel Albert verstiet juist op het oogenblik, dat de ijzeren kroon onder zijn bereik kwam.

Mazzini, men kan hem deze verdienste niet ontzeggen, Mazzini, die zijne menschen kent, begreep dienvolgens wat hij te doen had. Men kwam in de zamenzweering van den demokratischen raad overeen, dat Mazzini een manifest zou uitvaardigen, waarbij de verbroedering van alle Italiaansche partijen zou worden aanbevolen, ten einde bereid te zijn op de toekomstige gebeurtenissen en Italië als één man te doen zamenwerken voor de vrijheid van Italië en de vereeniging der Italianen tot een eenig volk.

Het manifest was een openbaar beroep tot zamenzweering van alle Italianen, om ter bekwamer tijd gezamenlijk op te staan en de Oostenrijkers te verjagen. Men weet wat dat beteekent, en van Mazzini was zulk eene oproeping te verwachten. Maar ziehier nu de stoutheid en de onnoozelheid tevens van het gouvernement van Turijn. Dat stuk van Mazzini werd openbaar gemaakt en opgenomen in de eerste plaats der hoofdartikels, wel is waar als ingezonden stuk, maar tevens met bijzondere aanbeveling aan de lezers, in het geavoueerd orgaan te Turijn van den graaf de Cavour, prezident van 't ministerie en minister van Buitenlandsche Zaken.

Nu zijn dan ook alle revolutionnaire elementen van Italië in beweging, en verbinden zich met de hoofdleiders, die in Piëmont en Zwitserland hun hoofdkwartier hebben opgeslagen. Zij wachten nu slechts, dat de mogendheden in Europa in beweging geraken, om dan gezamenlijk op alle punten te gelijk in opstand te komen.

Het is evenwel te hopen, dat de betrokkene gouvernementen op hetgene thans in de duistere beraadslagingen der anarchisten wordt voorbereid een wakend oog houden. De mogendheden zijn gewaarschuwd, en het spreekwoord zegt: *un homme averti en vaut deux.*

Alweder iets over het Armwezen. (1)

IV.

Zoo werden dus de groote kerken wat zij vóór 1798 niet geweest zijn: het eigendom der *gereformeerde*, op enkele plaatsen der *roomsche* of *luthersche kerkgemeenten*. Dat is eene afgedane zaak, en ten onregte insinueert de *Fakkel*, dat de Katholieken thans nog eenige aanspraak zouden willen doen gelden op hetgeen wat wet en kontrakt hun ontzegd hebben.

Maar waar geen *wet* en geen *kontrakt* bestaat, daar blijft de aanspraak!

Een woord over de torens. Deze maakten vóór de reformatie een deel der kerk uit, waartoe zij behoorden. Met de kerk waren zij het eigendom der gemeenten; de klokken dienden zoowel voor burgerlijke als voor kerkelijke einden, zoowel om de gemeente naar het raadhuis als naar de Mis te roepen. Toen de Regering gereformeerd werd, zoowel als de kerken, werden de torens het ook. Doch, waar de gemeente geen eigen stadhuistoren had, zoo als op de dorpen, bleven de klokken niet alleen voor de kerkdienst der Gereformeerden, maar ook bij brand of andere omstandigheden, waarbij de gemeente moest worden bijeen geroepen. In dien toestand vooral was het niet onnatuurlijk, dat de wetgever van 1798 in de torens burgerlijke eigendommen zag, eigendommen van het *algemeen*, zoowel als de kerken dit waren, doch die in zooverre daarvan verschilden, dat zij *onverdeeld* aan de *burgerlijke* gemeente blijven moesten.

»De torens aan de kerkgebouwen gehecht, benevens »de klokken met derzelver huizingen worden verklaard »eigendommen te ZIJN en te BLIJVEN der burgerlijke, ge»meenten, staande ten allen tijde onder derzelver be»heering en onderhoud."

Van dien tijd af zijn de torens van de kerken gescheiden: de kerken bij kontrakt gereformeerd geworden en de torens verklaard te ZIJN en te BLIJVEN het eigendom der burgerlijke gemeenten.

De burgerlijke gemeente is dus belast gebleven met het kostbaar onderhoud van toren, klokkenstoel en klokken, de belooning van den klokluider, enz. — ofschoon zij van dat een en ander veel minder nut en gebruik had, dan het gereformeerd kerkgenootschap, 'twelk zich tot aankondiging van den aanvang zijner godsdienstoefening van die STADS-klokken bleef bedienen.

Tegen betaling van huur, zou men denken. Ach neen, bij conniventie. De Roomschen waren in dien tijd al heel blij, dat zij ook torentjes op hunne kerkjes hebben mogten. En thans.... Doe een ander, zoo als gij zelf zoudt willen behandeld worden! De toepassing van het streng regt zou den gereformeerden broeder zeer pijnlijk wezen, zonder dat de burgerlijke gemeente er veel bij winnen zou. Laat de torens blijven, zoo als zij zijn: en het gereformeerde kerkgenootschap, die kleine præeminentien behouden, waaraan het zoo gehecht is! Maar laat men *ons* en *onzen armen* geven, wat ons toekomt.

(1) Ingezonden.

In vele opzigten is lezenswaardig het volgende artikel, door het *Journal historique*, eenige dagen na den slag bij de Alma, gepubliceerd.

De vereenigde Engelsche en Fransche legers hebben zich voor de eerste maal met de Russen gemeten en de proefneming is gelukkig uitgevallen. Als men beschouwt wat het gekost heeft, om dat rezultaat te verkrijgen, de ontzaggelijke toebereidselen, welke moesten gemaakt worden om die expeditie te organizeeren, de orde en veelvuldige zorgen, welke moesten worden aangewend om, in tegenwoordigheid des vijands, de ontscheping van een groot leger en een aanzienlijk materiaal mogelijk te maken, de standvastigheid en geestkracht, die men moest ontwikkelen om, onder een vreesselijk vuur, eene rivier over te trekken, hoogten te beklimmen en den vijand uit eên door hem onverwinbaar geachte stelling te verdrijven, dan zal men de belangrijkheid en grootheid dier gebeurtenis kunnen beoordeelen. 't Is waar, het doel der expeditie is daardoor nog niet bereikt. Sebastopol moet genomen, de geheele Krim moet aan Rusland ontweldigd worden en zijne overheersching in de Zwarte Zee, door de vernieling zijner vloot en het verlies van zijn militaire haven, verdwijnen. Wij twijfelen er intusschen niet aan dat de Westersche mogendheden dat rezultaat zullen verkrijgen; en hoe groot de moeijelijkheden dier onderneming mogen zijn, men ziet in hetgeen reeds verrigt is, dat zij de middelen bezitten om ze te boven te komen.

Bovendien moet in aanmerking worden genomen dat de Russische marine niet zoo magtig en ontwikkeld is, gelijk men eenigen tijd geleden meende. Behalve dat zij tot hiertoe niet heeft durven te voorschijn komen, is zij gedeeltelijk vernield, en het offer dat de verdedigers van Sebastopol geoordeeld hebben er van ter versperring der haven te moeten doen, kan als het begin worden beschouwd des ondergangs die haar bedreigt. Bereids is de ramp van Sinope gewroken en de admiraal Nachimoff, gedwongen zijn driedekschepen, welke de ongelukkige Turksche fregatten hebben vernield, in den grond te boren, moest zich gestraft voelen voor dien aanval, waarmede hij de mogendheden tartte, die tot daartoe geweifeld en uitgesteld hadden. Hij is het, die haar in de Zwarte zee geroepen heeft en nu ondervindt hij de gevolgen dier uitdaging,

Anderzijds hebben de Russen zich gedwongen gezien tot het van lieverlede ontruimen van Wallachije en Moldavië. Ware die terugtogt dadelijk, in 't begin van het jaar uitgevoerd, de vrede zou hersteld zijn geweest en Rusland had al zijne voordeelen behouden. Maar nu zijn de redelijke voorwaarden, welke het met eere had kunnen aannemen om de moeijelijkheden uit den weg te ruimen en de vier mogendheden voldoening te geven, nu zijn ze vruchteloos voor Rusland verloren; en voorwaar, wilde men de onderhandelingen hervatten, Engeland en Rusland zouden andere grondslagen voorstellen. Van een *status ante bellum* is geen sprake meer en de tijd om op dien voet te onderhandelen is voorbij.

Heden is niet slechts Rusland aangegrepen en ziet zich op zijn eigen grondgebied aangevallen, maar het wordt zulks op de gevoeligste plaats gedaan, en 't is in het hart dat het zich getroffen voelt. Verliest het de Zwarte Zee, dan gaat het een eeuw rugwaarts, en het plan van een nieuw Oostersch rijk is in 't oneindige

uitgesteld. Van dat oogenblik houdt het op het Europeesch evenwigt te bedreigen; en wat de toekomst betreft, het zal aan dat rijk te moeijelijker zijn om het verloren terrein te herwinnen, daar zijn sluwe heerschzucht te goed bekend is en het niet alléén de Ottomannische magt in het Oosten tot tegenstand bereid zal vinden. De opening der Dardanellen en van den Bosphorus, gepaard aan de vrijheid der Zwarte Zee, zal voor het westelijk en centraal Europa een waarborg zijn; en 't schijnt schier onmogelijk, dat die vrijheid niet een der voorwaarden van den toekomstigen vrede zij.

En dat Frankrijk en Engeland het onwrikbaar besluit hebben om Rusland tot den staat, waarvan wij spreken, te brengen en voor goed in de onmogelijkheid te stellen steeds Turkije te doen beven, ziedaar waaraan niet behoeft getwijfeld te worden. De reusachtige expeditie in de Krim bewijst zulks ten duidelijkste en 't is niet om een klein doel te bereiken, dat beide mogendheden zulke groote opofferingen doen.

Men leest in de *Morgenster:*

»*De Nederlander*, n°. 1347, herhaalt (ten hoeveelsten male?) dat in April 1853 door de Evangelische of Protestantsch-historische partij" het bondgenootschap van de vrienden begeerd werd."

»Tegen die vernieuwde reconstructie kan slechts herhaald worden, dat door den uitgever van *de Nederlander* aan *de Fakkel*, en door dezelfde partij, langs den omweg over A en G aan *de Morgenster* (afgewezen) voorstellen zijn gedaan."

Men verzoekt ons voor het volgende eene plaats:

»Met bevreemding las men eenige dagen geleden in een schrijven uit Utrecht aan dit dagblad den zoo kwistig aan den heer van Halle uit Brussel, toegezwaaiden lof, over zijn geleverd werk, in de kathedrale kerken van St. Katharina van Utrecht en St. Jan van 's Bosch, met voorbijgang van den heer Veeneman, den eigenlijken ontwerper dezer werkzaamheden, tot uitvoering waarvan de heer van Halle uit Brussel slechts heeft bijgedragen in zooverre zulks tot zijn vak behoort. Dat hij zich verdienstelijk van zijne taak gekweten heeft zal door schrijver dezes niet worden betwist; hij brengt gaarne eer aan wien eer toekomt; maar het is juist daarom dat hij meent te moeten opmerken, dat onze binnenlandsche ondernemers van borduurwerken in staat zijn om met den heer v. Halle in konkurrentie te treden. Met der daad, er is in Nederland in den jongsten tijd menig werk afgeleverd door Nederlanders gemaakt, dat met de schoonste borduurwerken van den vreemde gerustelijk kan worden vergeleken, zonder dat men daarbij eenig ander verschil zal opmerken, dan het verschil in prijs. In den regel wordt het binnenlandsch fabriekaat eenige percenten beter koop dan het vreemde gegeven. Heeft dan al de heer van Halle uit Brussel door een langduriger bestaan van zijn huis eenige meerdere bekendheid, onze binnenlandsche borduurwerkers zijn daarom niet minder aanbevelenswaardig. Dit onder de oogen uwer lezers te brengen was het verlangen van een bestendigen lezer, die zelf niet tot het vak behoort, bij de quæstie geen persoonlijk belang heeft, maar als onpartijdig beoordeelaar ongaarne zag, dat in uw veelgelezen blad een vreemdeling boven den landgenoot was aanbevolen, zonder dat daartoe billijke grond bestaat."

De Hooge Raad heeft heden uitspraak gedaan in de zaak van den heer J. de Vries, die zich in kassatie had voorzien tegen een vonnis van het Provinciaal Geregtshof van Noord-Holland, waarbij hij veroordeeld werd tot een gevangenisstraf van 2 jaren, wegens het uitgeven van een brochure, getiteld: *Een standbeeld in een zak, door Asmodée.* De Hooge Raad heeft al de middelen ter kassatie als ongegrond beschouwd en het appel van den beschuldigde verworpen.

De Hooge Raad heeft door dat vonnis eene hoogst belangrijke beslissing ten aanzien der pers genomen. Hij beslist inderdaad dat de verjaring van de eerste editie eener brochure, de vervolging eener derde editie niet belet, aangezien elke uitgave, naar zijne zienswijze, een nieuw feit daarstelt.

Wij zijn in staat gesteld om te melden, dat in de conferentie van gemagtigden der tot het Duitsche Tolverbond behoorende Staten te Darmstadt is overeengekomen om de tijdelijke opheffing der regten op den invoer van granen, peulvruchten, meel en andere op den molen bewerkte producten te verlengen tot den 30sten September 1855; alsmede om het kemelshaar bij invoer in het Tolverbond gelijk te stellen met angora-haar.

(*Staats-Courant.*)

Door vele ingezetenen der stad Sneek is een adres gezonden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, waarbij zij dringend verzoeken, dat de Kamer de afschaffing mogt willen bevorderen van de belastingen die de eerste levensbehoeften drukken, zoo wel die op het gemaal en geslagt, als die op de brandstoffen.

Dezer dagen werd te Londen de vierde der reuzencilinders gegoten, bestemd voor het stoomschip, dat de Eastern Steam Navigation Compagny in de vaart brengen zal. Het zijn de grootste stoomcilinders der wereld, ieder derzelve zal, geheel voltooid, 62,720 pond wegen. Het schip zal eene lengte hebben van 675 voet (het grootste Engelsche linieschip heeft slechts eene lengte van 272 voeten), en geheel uit ijzer zamengesteld zijn. Tot den bouw worden vereischt 30,000 ijzeren platen van 3/4 a 1 duim dikte en 3,000,000 klinknagels, om die platen zamen te hechten. De diepgang van dit reuzenvaartuig in het water is op 30 voet berekend en tot deze hoogte krijgt het eene of elkander gescheiden in- en uitwendige bekleeding, wier afstanden 3 voeten bedragen. Door deze konstruktie zal men het gevaar van lekworden bij de eene of andere kollisie aanmerkelijk verminderen. De boven vermelde cilinders dienen om de schepraderen in beweging te brengen, waarmede het schip voorzien zal worden, behalve het schroefstoomvermogen, dat van 1500 paardenkracht zal zijn. De geheele afmeting van het schip is naar dezen reusachtigen bouw ingerigt, zoodat het 12,000 ton steenkolen zal innemen, zijnde eene hoeveelheid voldoende om eene reis om de wereld te maken. Men rekent er op, dat men 600 passagiers van de eerste en 2000 van de tweede en derde klasse zal kunnen plaatsen.

Hollandsche Kolonie SHEBOYGAN, 17 Okt. De tegenwoordige toevloed van landverhuizers (vooral Hollanders) naar deze stad en county, overtreft die van alle vorige jaren. Minstens met twee honderd personen is de bevolking van Sheboygan-county sedert ons vorig berigt toegenomen, en nog hooren wij dagelijks van vreemdelingen die zich alhier denken te vestigen. Natuurlijk krijgt de stad geen gering aandeel van dezen toevloed. De schaarschheid van woningen doet zich dan ook thans meer dan ooit gevoelen.

(Handel van Sheboygan.) De invoer te dezer stede over September 1852 was 401 tonnen; in Sept. 1853 was dit 683 tonnen, en gedurende de afgeloopene maand beliep de invoer 2244 tonnen. Hieraan kan men de ontwikkeling dezer stad en county afmeten. — De uitvoer was niet minder aanmerkelijk, zijnde over September eene toeneming van bijna 200 percent vergeleken met September 1853. Onder de voornaamste artikelen van uitvoer in de jongst verloopene maand waren 3527 bushels tarwe; 850 bushels aardappelen; 300 bus gerst; 655 vaten tarwemeel; 531 tonnen visch; 251 vaten bier; 283 duizend voet timmerhout; 368 duizend latten; 289 duizend shingels; 167 duizend gebakken steen; 27 duizend cederen palen, enz.

In Holland (Michigan) zijn door den landbouwer Harm Smit perzikken gewonnen, waarvan sommige een half pond wegen.

De Nortolk countymaatschappij van landbouw en industrie in Massachusetts kende onlangs een premie toe voor de best gestopte kous. (*IJsselbode.*)

Z. M. heeft 1°. eervol ontslagen: F. Knaapen, als burg. van Geldrop en Zes-gehuchten; C. A. Cau, als ontv. der in- en uitg. regt. en acc. te Zierikzee; D. Stallinga, als ontv. der dir. bel. en acc. te Nes; 2°. benoemd: tot lid der komm. van adm. over het burg. en mil. huis van verz. te Middelburg J. W van Sonsbeek; tot ontv. der in- en uitg. regten te Kiviet J. W. F. J. Ph. Hilgers; tot ontv. der dir. bel en acc.: te Bellingwolde c. a. J. A. Eschauzier; te Deil c. a. W. R bar. van Heeckeren van Brandsenburg; te Wieringerwaard A H. Crap Hellingman; te Oosthuizen c. a. Jhr. F W. G. von Speicher; te Ondega c. a. L. R. Elsens; te Wildervank c a. R. H Burghgraef; tot ontv. der in- en uitg. regten en acc. te Gramsbergen en Holtheme B. H. Chevallerau; te Terschelling W. F. L. baron van Reede van Oudtshoorn; tot landm. te kl. A. Griffijn en H. L. Staal.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Dingsdag 14 November.

In deze zitting zijn achtereenvolgens aangenomen zonder beraadslaging: het wets-ontwerp tot vaststelling der begrooting van uitgaven voor de Algemeene Lands-drukkerij voor 1855, en de wets-ontwerpen tot naturalisatie van G. Gerhards, H. R. F. Wüsse, A. A. C. Couteron, H. Pfister, W. T. Marten, R. Mac Millan, J. R D. Schlüter, H. G. Fromberg, F. L. Chavannes en J. J. F Eras.

De Kommissien van Rapporteurs. 1°. voor de hoofdstukken III, IV, V, VII, VIII en XII der Staatsbegrooting voor 1855 en voor de wet op de middelen; 2°. voor het in overweging nemen van het voorstel van den heer Wintgens, betrekkelijk de instelling van plaatselijke raden van gezondheid; 3°. voor het voorloopig in overweging nemen van het voorstel van den heer van Hoëvell en vier andere leden tot afschaffing der accijnsen op den turf en de steenkolen, hebben hare eindverslagen daaromtrent ter tafel gebragt.

De Kamer heeft bepaald, dat de beraadslagingen over de begrootingswetten zullen aanvangen op Maandag aanst., en dat de vraag omtrent het nader in overweging nemen der beide andere voorstellen van wet achtervolgens zal behandeld worden op Vrijdag e. k. des voormiddags ten elf ure.

Nadat de Kamer voor eenige oogenblikken was overgegaan in comité-generaal, zijn, na de heropening der openbare zitting, nog door de kommissie voor de verzoekschriften verslagen uitgebragt omtrent eenige in hare handen gestelde adressen.

DELFT, 13 Nov. Donderdag avond jl., circa negen ure, is de dijk van den Hoog-Woudschen polder bij de Wateringsche Zwet, gemeente Hof van Delft, doorgebroken, ter breedte van bijna twintig Nedl. ellen. Een schipper met zijne schuit daar voorbij willende zeilen, werd er op het alleronverwachtst ingeslingerd, waardoor het vaartuig dadelijk zonk en in den dijk bleef zitten; de schipper en zijn knecht hebben zich met veel moeite en gevaar gered.

GORINCHEM, 12 Nov. De paardenmarkt op heden gehouden, was wel niet zoo bezet als in het vorig jaar, daar er maar ruim 2000 paarden aangevoerd waren; doch de handel was niettemin levendig, vooral door de Fransche kooplieden. Over het algemeen zijn er goede prijzen bedongen; zoo werd er reeds gisteren een span verkocht voor *f* 1000. De beestenmarkt belooft ook veel drukte, daar er nu reeds veel vee is aangebragt.

HOORN, 13 Nov. De aanvoeren van vee op de groote najaars-koemarkt alhier was buitengewoon groot en de prijzen zeer hoog. Koppels van 10, 15 à 20 werden massa verkocht voor 190, 195 en 200 gulden het stuk. In het geheel worden er ruim 8000 stuks aangebragt; door het groot aantal koopers was de markt spoedig geloopen. (*N. R. C.*)

HILVERSUM, 13 Nov. Eene groote menigte, oud en jong, werd heden op de been gebragt. Terwijl de laatste hand gelegd wordt aan de vergrooting en verfraaijing van het kerkgebouw, had heden door het kerkbestuur dezer gemeente de inbezitneming plaats van het geschenk door den heer G. Veen, vroeger fabriekant alhier, geschonken ter herinnering aan zijne 25jarige huwelijks-vereeniging, bestaande in twee metalen klokken voor een uurwerk, dat voortaan het tempelgebouw zal versieren. Wevers, die vroeger werkten voor den heer G. Veen en thans in dienst zijn van deszelfs zoon, den heer F. Veen, trokken met een groot aantal kinderen, die als om strijd zich het trekken betwistten, den wagen waarop de klokken geplaatst waren, voorafgegaan door enkele hunner, die zich van vlaggen voorzien hadden, en gevolgd van eene nieuwsgierige en belangstellende menigte. Te huis gekomen, werd onder het overgroot aantal kinderen versnaperingen en halve centen uitgedeeld, en de wevers door hunnen vroegeren patroon op gulle en hartelijke wijze onthaald, waarbij menige wensch werd uitgebragt voor het heil van den man, die in deze streken om zijne milddadigheid en christelijke naastenliefde algemeen bekend is en hoogelijk staat aangeschreven.

'sHERTOGENBOSCH, 13 November. Eene [illegible] schuwelijkste misdaad, die van aanslag op het leven eener moeder, had te Boxel ll. Vrijdag plaats. Schoonzoon en dochter hebben het misdadig plan gevormd, hunne moeder van het leven te berooven, en dit moest volbragt worden door haar onderscheidene slagen en steken toe te brengen tot dat de vrouw bewusteloos nederzeeg; men waande zich van haren dood verzekerd en sleepte haar naar het naastbij zijnde mastbosch. Nadat zij daar eenigen tijd gelegen had, moeten de booswichten zijn gaan zien of hun doel bereikt of hunne moeder dood was; maar neen! de arme vrouw gaf nog eenige teekenen van leven en men werd door de sprokkelaars in het bosch verhinderd, haar verder af te maken. De moeder liet men weder huiswaarts opdat de moord niet door de sonen, die in het bosch waren zou worden ontdekt. Een naast bijwonende landbouwer bemerkte zulks en ging naar het huis, waar deze ijselijke misdaad was gepleegd; dáár komende vond hij de vrouw met onderscheidene wonden in de keel en het borstbeen tot de kin [illegible] kende. De zoon verklaarde eenvoudig: »In deze [illegible] vinden wij moeder in het bosch; ik zal spoedig [illegible] pastoor en doctor gaan." Zich naar de Gemeente [illegible] vende, waren genoemde personen oogenblikkelijk ter plaatse, alsmede de burgemeester en wachtmeester van de marechaussée welke de vrouw ondervraagd hebben in den zieltogenden toestand, waarin zij zich bevond, en die door teekenen de bedrijvers van den slag aanwees. De daders zijn daarop gevankelijk overgebragt. (*Grond*[illegible])

Men leest in de Tweede Editie van de *Ams*[illegible]

LONDEN, 14 Nov. Eene derde editie van de [illegible] bevat het volgende berigt:

»De tijding van den uitval was maar al te waar [illegible] goede bron geputte berigten melden, dat de Eng[illegible] een zeer aanzienlijk verlies hebben geleden en [illegible] ner generaals gekwetst zijn. Volgens nader [illegible] tijdingen zijn de Russen op het laatst met een [illegible] van 3000 man teruggeslagen."

Men leest in de Tweede Editie van het *Handels*[illegible]

WEENEN, 14 Nov. Volgens berigten uit de Krim [illegible] den 6den hadden de Russen wederom eenen uitval [illegible] daan en eene batterij-positie overvallen. Een vi[illegible] strijd was daarvan het gevolg. De generaal Cat[illegible] spoedde zich derwaarts. Des namiddags werd het [illegible] veld door de Russen ontruimd. De Engelsche [illegible] Brown en Bentinck werden daarbij gekwetst.

WEENEN, 15 Nov. De twee uitvallen uit Seb[illegible] op 5 November, werden, naar men thans [illegible] neemt, door Mentschikoff en Liprandi gekommandeerd [illegible] De Russische generaal Soymonoff is bij die gele[illegible]

gezeuveld. De Fransche divisie, welke de bestorming beproefde, was die van den generaal Forey.

PARIJS, 15 November. De *Moniteur* deelt mede, dat de telegrafische gemeenschap over Bucharest en Kroonstad, gestoord is, door het breken van den electrieken draad. Van daar, dat de berigten uit het Oosten sedert eenige dagen ten achteren zijn. Men verwacht de herstelling van den draad zeer spoedig.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 15 Nov. Er zijn geen nadere depêches, betreffende de gebeurtenissen in de Krim, ontvangen; wel ziet men ieder oogenblik de tijding te gemoet van een beslissenden aanval der geallieerde legermagten op Sebastopol.

Men wil dat bij de jongste depêche van generaal Canrobert, vermeldende het voorgevallene op den 5, een postscriptum was gevoegd, waarin gezegd wordt dat de Russen zoodanig gedemoralizeerd en geknaauwd zijn, dat zij zich in de eerste tien dagen bezwaarlijk zullen kunnen herstellen. Het gouvernement de wisselvalligheden der oorlogskansen voor oogen hebbende, heeft gemeend, zulks niet ter kennisse te moeten brengen, wijl het zeer goed kon geschieden, dat de generaal Canrobert in het vuur zijner gesteldheid eene berekening had gemaakt, die de uitkomst zeer ligt zou kunnen logenstraffen.

— In de depêche van Vorst Menschikoff is gezegd dat de Franschen reeds een bestorming hebben gewaagd, tegelijk dat zij een bende der belegeraars die een uitval beproefde, terugdreef, doch dat deze storm mislukt was. Uit partikuliere berigten schijnt te blijken, dat gemelde bestorming wel heeft plaats gehad, doch met geen ander doel dan om de aarden wallen door de Russen voor de forten van Sebastopol opgerigt, te vernielen, ten einde deze terstond te kunnen aantasten.

Wanneer men nagaat welk een magt Rusland in de Krim heeft bijeengetrokken, komt men tot het besluit dat men een winterveldtogt in den zin heeft, hoedanig ook de uitslag der expeditie tegen Sebastopol zijn moge.

Men leest in den *Constitutionnel:*

»De gouvernementen en hunne generaals, hebben tijdig voorzien in het geval, dat de vesting de verwering eenigen tijd volhield, en dat het verkeer met Konstantinopel door den staat der zee moeijelijker wierd. Te Balaklava en op het schiereiland Chersonesus is een verbazend groote voorraad van allen aard vereenigd; en de magazijnen van het leger bevatten mondbehoeften voor zes weken, buiten de versche levensmiddelen, die dagelijks uit de provinciën van Turkije worden aangevoerd.

Naarmate dat de belegering het gewenschte einde nadert, wordt de verdere loop der onderneming tegen de Krim nog in het geheim gehouden. Echter schijnt uit onderscheiden omstandigheden te kunnen worden opgemaakt, dat de inneming van Sebastopol niet het eind maar de aanvang zal zijn van eenen veldtogt, waarvan de uitkomsten van eenen meer beslissenden aard en uitgebreider strekking zullen worden. Sedert twee of drie dagen hoort men in bepaalde bewoordingen zeggen, dat de opperbevelhebbers der geallieerden het plan zouden gevormd hebben, om op het tooneel zelf hunne eerste zege de winterkwartieren te vestigen. Frankrijk en Engeland zenden thans nieuwe troepen naar de Krim; deze komen niet te laat om bij het beleg te dienen; zij moeten tot verdere krijgsoperatiën bestemd zijn. De overwintering onzer troepen in de Krim zou noch voor hunne gezondheid noch uit het oogpunt der krijgskunde bezwaren hebben: en de vereenigde vloot zou in de zeehavens der Krim eene veilige schuilplaats vinden.

Uit hetgeen men verneemt is op te maken, dat de plannen wel verre van te verflaauwen, nog heeter en grootscher worden; en dat er aldra welligt twee groote kampplaatsen zullen zijn, de Krim en Bessarabië, immers Omer Pacha staat gereed, naar gemeld wordt, om den Pruth over te trekken. Doch wat plannen ook door de verbonden mogendheden gevormd zijn, zij zullen zekerlijk eerst na afloop der belegering duidelijk aan het licht komen.

— Uit partikuliere brieven, die wij uit Konstantinopel ontvangen, blijkt dat de door den generaal Liprandi vermeesterde redouten niet alle door de geallieerden hernomen; het schijnt dat althans diegene, wier bezit voor de Russen een positie van belang was, door hen weder bezet en dat wilden zich niet laten brengen tot een verlies van hun ongunstige positie, en hebben zij de van Balaklava verwijderde verschansing verlaten.

Een dagblad berigt dat de generaal Canrobert aan Turkije en Omer Pacha gezonden heeft met het overleg, dat hij een vrij sterke afdeeling van het Turksche leger naar de Krim te doen scheep gaan. In berigten van Varna meenen wij te kunnen bevestigen, dat te Baltschik op den Oktober een korps Turksche kavalerie is ingescheept naar de Krim ingescheept is. Men weet, dat de bevelhebbers der geallieerden in de depêches aan hunne gouvernementen vooral over gebrek aan ruiterij klaagden."

— Rusland gaat voort zich in Polen te versterken, om ook van daar den oorlog te kunnen voeren, indien de politieke verwikkelingen ook dit rijk in gevaar moesten brengen. Reeds zijn alle sterkten in een geduchten staat van tegenweer gebragt en voor 10 maanden van levensmiddelen voorzien; thans verneemt men, dat zich reeds drie divizien in de versterkte kampen bevinden, waaraan de genie sedert de eerste helft van September heeft gewerkt.

— Het vertrek van troepen naar de Krim houdt aan. Het 6de bataillon jagers te voet is den 10 van Lyon te Toulon aangekomen, om binnen weinige dagen naar het Oosten te vertrekken. Ook wordt een menigte werpgeschut, kruid en bommen van het grootste soort uit het arsenaal van Perpignan gereed gemaakt, om naar Gallipoli te worden verzonden. Meer dan honderd karren vervoeren den voorraad.

— Naar men zegt ontvangen de Russen talrijke versterkingen, doch de Engelschen en Franschen ontvangen ze desgelijks. In de laatste dagen van Oktober zijn er van Toulon troepen vertrokken, die thans moeten aangekomen zijn. Een rapport van den schout-bij-nacht De Barbier de Tinan, bevelhebber van het eskader in de Levant berigt dat de divizie in den Pireus en te Athene in bezetting, den 6 dezer is ingescheept. Men verwacht dat die divizie reeds geland is of staat te landen in de haven van Balaklava. Ook ziet men van Algiers 5000 Zouaven te gemoet.

De slag van 5 November is geene gebeurtenis die onverwacht is ingevallen. De bevelhebbers der geallieerden hadden haar verwacht. De generaal Canrobert zeide in zijne depêches Zaturdag te Parijs aangekomen, dat de Russen, nadat zij op 28 Oktober eenig voordeel op de Engelsche kavallerie behaald hadden, meer zelfvertrouwen schenen te hebben, en hij het gunstig oogenblik afwachtte om hen duchtig te vegen. Zij hebben hem gezocht en gereed gevonden. Alles was in het kamp der geallieerden op een gevecht voorbereid.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 11 November. De *Oesterreichische Correspondenz* schrijft:

»De Beijersche minister-president, vrijheer von der Pfordten, heeft Weenen gisteren verlaten Het is bekend dat deze staatsman zich van Berlijn herwaarts begeven had, om door zijne bemoeijingen het tot stand brengen eener volledige overeenstemming tusschen de Duitsche Staten met betrekking tot het Oostersche vraagstuk te bevorderen. Wij hebben allen grond om te gelooven, dat de heer von der Pfordten door de rondborstigheid, waarmede de zienswijze en de bedoelingen der keizerlijke regering ten aanzien van deze belangrijke Europesche aangelegenheid voor hem zijn opengelegd, eene overtuiging verkregen heeft, welke niet anders dan bevorderlijk kan wezen voor het doel waarnaar hij streeft, en dat hij zich in het geval bevindt van aan zijn hof een voldoend berigt aangaande zijn verblijf in Weenen over te brengen."

BERLIJN, 15 Nov. Men leest in den Wurtemberger *Moniteur*, het orgaan van het kabinet van Stuttgart:

»Uit eene allezins vertrouwde bron kan men thans het berigt geven van eene nieuwe voor Duitschland gunstige wending, die in de betrekkingen tusschen Oostenrijk en Pruissen heeft plaats gegrepen. Eene volledige overeenstemming tusschen die beide mogendheden is thans zoo goed als boven allen twijfel verheven, waartoe Pruissen door belangrijke koncessien heeft bijgedragen. Den 30en Oktober is namelijk uit Berlijn, in antwoord op de Oostenrijksche nota van 22 Oktober, eene depêche naar Weenen afgezonden, welke die hoop allezins regtvaardigt. Zij bevat de volgende vijf hoofdpunten: vooreerst treedt Pruissen volledig toe tot de vier vredesgrondslagen; ten tweede voegt het daarbij de voorwaarde, dat Oostenrijk, welke ook de uitslag van den tegenwoordigen oorlog wezen moge, niet verder ga dan die grondslagen; ten derde wordt gewaagd van een door Oostenrijk en Pruissen gemeenschappelijk ter Bondsvergadering te doen voorstel, om den Bond tot het medeaannemen der vier vredesgrondslagen uit te noodigen, waarna deze, in vereeniging met Pruissen en Oostenrijk, te St. Petersburg zou verklaren, dat de aanneming van gezegde grondslagen noodzakelijk is voor het herstel van een vasten en duurzamen vrede in Europa; ten vierde wordt aan Oostenrijk de hulp van Pruissen en den Duitschen Bond toegezegd, niet alleen voor het geval dat het op zijn eigen gebied, maar ook voor het geval dat het in de Donau-vorstendommen mogt aangetast worden; terwijl ten laatste gesproken wordt van de voorbereidende maatregelen, die de bondgenootschappelijke militaire kommissie zou moeten nemen, om aan de besluiten kracht en nadruk bij te zetten.

»Wij kunnen er bijvoegen dat de graaf von Buol deze mededeelingen van Pruissen met de grootste voldoening aangenomen en in dien zin reeds een antwoord naar Berlijn afgezonden heeft."

BELGIE.

BRUSSEL, 18 Nov. In de zitting van de klasse *letterkunde* der koninklijke belgische akademie van 6 dezer is berigt, dat de akademie uit Hamburg en Berlijn ontvangen heeft de handschriften van van Maerlandt, waarvan mededeeling is gevraagd om te dienen aan de kommissie belast met het uitgeven van de gedenkstukken der vlaamsche letterkunde. Nog twee andere manuskripten worden verwacht uit Munchen en 's Gravenhage. De heer Borremans heeft berigt, dat de archivarius van laatstgenoemde stad hem welwillend heeft toegezonden afschrift van een lang fragment van v. Maerlandt, onlangs in de bibliotheek van Nijmegen gevonden en dat opgenomen kan worden in de verzameling der werken van dien vlaamschen schrijver.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 15 November.

OVERLEDEN (12 Nov.): B. Klinkert. — (13 Nov.): E. M. F. Groen, 9 m. — (14 Nov.): 't Kindje van B. Vlasman, 1 d.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		14 NOV. 4½ u. gebl.	15 NOV. 4½ u.			gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	59 1/16	58 15/16	à	59 1/16	59 1/16
Dito Dito	3 »	70½	70¼	»	70 3/16	
Dito Dito	4 »	89	89	»	89⅛	89 1/16
O. I. Leening 1844	4 »			»		
Amortis. Syndik.	3½ »	86¾		»		
Handel-Maatschappij	4½ »			»		
Haarlemmermeer	5 »			»		
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ »			»		
» Holl. Spoorw.-M.	»			»		
Obligatiën	4½ »			»		
Maatschappij van Weld.	4 »			»		
Aand. Ned. Bank	»			»		
België	4½ »			»		
Dito bij *Rothschild*	2½ »	48⅝		»		
Frankrijk, Obligatiën	3 »			»		
Spanje, Onbep. Stukken	1 »	17⅞	17 15/16	»		
Dito	3 »		37¾	»		
Dito Binnenl. à 6/m.	3 »	32 7/16	32½	»	32 9/16	
Coupon-Bewijzen		5 9/16	5 7/16	»	5½	
Amortisable Schuld			4⅝	»		
Portugal, te Londen	3 »	36 1/16	36	»	36⅛	
Dito Uitgestelde				»		
Rusl., bij *Hope* 1798 en 1816	5 »	100	99⅞	»		
Dito Dito 1828 en 1829	5 »	99⅛	99	»	99⅛	
Cert. bij dito 1831 en 1833	5 »	82⅝	82¾	»		
Dito	4½ »	83¾		»		
Dito bij *Hope*	4 »	74⅞	75⅛	»		
Dito bij *Stieglitz en C°.*	4 »	74⅛	74⅛	»		
Dito bij id. 5de Serie	6 »	74		»		
Certifikaten te Hamburg	5 »	83¼		»		
Inschrijving in Assignat.	6 »			»		
Certifikaten van dito	6 »			»		
Engelsche Russen				»		
Polen, Certifikaten	4 »	65	65	»		
Dito Aand. met Lot. fl. 500		138½		»		
Oostenrijk, Metalliek	5 »	64⅝	63⅞	»	64⅛	
Dito Nieuwe 1847	2½ »	32 7/16	32 5/16	»	32⅜	
Dito 1851 en 1852	2½ »	32 7/16	32 5/16	»	32⅜	
Dito Nieuwe	5 »	74 5/16	74	»	74 1/16	
Dito 1854	5 »	74 5/16	74	»	74 1/16	
Ween. Bank bij *Goll en C°.*	5 »			»		
Dito	4 »			»		
Aand. met Loting fl. 250	»	230		»		
Nieuwe dito 1854	f			»		
Pruissen	4½ »			»		
Amerika, Bank-Aktiën Cert.				»		
Dito Orig.				»		
Napels, Cert. *Lam. en Bouwer*	5 »			»		
Denemarken, Leen. te Lond.	5 »			»		
Louisiana bij *Hope*	5 »			»		
Braziliën	5 »			»		
Dito 1843	5 »			»		
Mexiko	3 »	20¼	20 5/16	»	20¼	
Dito Onbepaalde		20¼	20 5/16	»	20¼	
Peru	4½ »	66	65	»		
Grenada, à £ 100	2¼ »			»		
Dito Uitgestelde			5 9/16	»	5⅝	
Ecuador à £ 100				»		
Venezuela, à £ 100	3¾ »			»		
Dito Uitgestelde	1¼ »	10		»		
Thesaurie	5 »	104¼		»		

Nat. Met. 67¾.

Bij tragen handel was de markt algemeen flaauw gestemd, zonder in eene der genoteerde fondsen iets belangrijks op te leveren.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 2½ pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f 55⅝	Livorno	2/m.	f 38¼
»	zigt	» 56 5/16	Napels	»	» 84
Bordeaux	2/m.	» 55¼	Petersburg	»	» 1.71½
»	zigt	» 55⅝	Weenen	6/w.	» 28½
Madrid	3/m.	» 240	Augsburg	»	» 35½
Cadix	»	» 240	Frankfort	»	» 99¾
Seville	»	» 237	Hamburg	2/m.	» 35 5/16
Bilbao	»	» 238	»	zigt	» 35 7/16
Lissabon	»	» 41½	Londen	2/m.	» 11,65
Porto	»	» 41¼	»	zigt	» 11,72½
Genua	2/m.	» 45¾	Rotterdam	»	» ⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 14 Nov. Belg. leen. 2½ pc. 51¼, 1840/1842 4½ pc. 90⅝; 1848, —; Spanje 1—3 pc. 17$\frac{1}{16}$; Binnenl. 3 pc. 32⅞; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 67⅝.

PARIJS, 14 Nov. Fransche 3 pc. 72.20; 4½ pc. 95 90; 3 pc. Spanje 33¼; id. 1 pc. 18¼; Met. 5 pc. 83; Rom. Leen. 87.

LONDEN, 14 Nov. Consols 92¼, 3 pc. Spanje buitenl. 37⅞; 1 pc. dito 18¼; Comité-Bewijzen 5⅜; Passive 4½; 5 pc. Rusl. 94; 4½ pc. dito 81; 4 pc. Holl. 90⅝; 2½ pc. id 60⅝; 5 pc. Sardinië 87½; Brazilië 97; 4½ pc. Peru 66; Gren. uitg. —; id. werk. —; 3 pc. Mexiko 21⅝; 4 pc. Portugal —; Turkije 3⅞ v; Ecuador —; Wissel op Amst. 11.16⅝.

WEENEN, 14 Nov. Met. 5 pc. 83¼; id. 4½ pc. 73; Bank-Aktien 1236; Wissel op Londen 12.04, Amst. ——; Parijs 144; Goud —; Zilver 26¼; Nieuwe Leening 97⅝.

BERLIJN, 14 Nov. 3½ pc. Pruissische Staatschuld —; 4½ pc. Rusland 81⅝; 5 pc. 93½; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 15⅝, Parijs 78½; Amst. 140¼; Weenen —; Petersburg 99.

HAMBURG, 14 Nov. Spanje 3 pc. 30½; id. 1 pc. 17; Rusl. 5 pc. 89⅝; 3 pc. Mexikanen 15¼; Wissel op Amst. 13.3⅜; Londen kort 36.10.

FRANKFORT, 14 Nov. 5 pc. Met. 66½; 3 pc. Spanje binnenl. 32½; id. 1 pc. 17⅞; Wissel op Londen 3/m. ——; Amsterdam —; Parijs —; Weenen —.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 15 Nov. Tarwe in een doen met weinig handel; verkocht: 126 ℔ o. Wismar *f* 450; 127 ℔ nieuwe Groninger *f* 420.

Rogge flaauw; 119 ℔ j Pruiss. *f* 335; 121 ℔ n. dito *f* 340.

Garst *f* 7 a 8 hooger met veel handel: 115 ℔ o. Chevalier *f* 265; 111, 112, 114 ℔ j. Deensche *f* 245, 248, 250, 112, 114 ℔ n. Deensche *f* 260, 265.

Haver zonder handel.

Boekweit in een doen; 117 ℔ Holst. *f* 250.

Koolzaad. Oostvriesch 79 £. Op 9 vaten Olie in April ek 83½; Sept. 74; Nov. 84½ £. *Lijnzaad* prijshoudend: 110 ℔ Archangel *f* 378. *Raapolie* op 6/w. *f* 52½; Vliegend *f* 51, ½; 1°. Mei ek. *f* 49; Dec *f* 51, ½. *Lijnolie* op 6/w. *f* 42½; Vliegend *f* 41½; *Hennepolie* op 6/w. *f* 47¼; Vliegend *f* 46.

ROTTERDAM, 14 Nov. Tarwe. 160/2 ℔ Rostocker *f* 480 160/2 ℔ Hooglandsche Kleefsche *f* 470; 160/2 ℔ Bovenlandsch Ris *f* 460; 158/2 ℔ Kleefsche *f* 445. — Gerst. 136/2 ℔ Deensche *f* 276; 128/2 ℔ nieuwe Oldammer Winter, zeilende *f* 240.

SCHIEDAM, 14 Nov. Rogge. 147/2 ℔ Deensche *f* 353 5/w. — Gerst. 139/2 ℔ Deensche *f* 280 kont., *f* 282 6/w. — Moutwijn *f* 30,50, Jenever *f* 36; Amst. Proef *f* 37,25, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

ANTWERPEN, 14 Nov. *Koffij.* Heden zijn verhandeld 500 b. Java.

Rijst. Tot de voorgaande prijzen zijn 1900 diverse soorten omgezet.

Ruwe Suiker. Tot vaste prijzen heeft men verkocht 384 k. Havana en 300 zakken Fernambuc.

Granen. Tarwe en Rogge zeer vast.

SCHEEPSTIJDINGEN.

VLIE, 13 Nov. De Nederlandsche Kof Catharina Elisabeth kapt. K. J. de Groot, van Frederikstad met hout naar Harlingen, is gisteren avond in zinkenden staat op de Buitenbank vervallen, doch het volk gered.

ELSENEUR, 12 November. De Nederlandsche Oorlog-Stoomschepen Amsterdam en Cycloop zijn alhier aangekomen, om de met graan geladen en naar Nederland bestemde schepen op sleeptouw te nemen, eerstgemeld stoomschip is gisteren met 6 Nederlandsche koffen noordwaarts vertrokken.

— Het schip Egberdina Anna, kapt. J. A. Schuring, van Malmoe naar Schiedam, alhier binnengeloopen, heeft gisteren de reis weder voortgezet.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 14 Nov. P. Klein, Bantam, Batavia - W. F. Kuiper, Sara Elizabeth, Triëst, l. v. Gibraltar. - R. A. Alberts, Gesina Jantina, Lissabon.

UITGEZEILD:

TEXEL, 14 Nov J. O. Wijnmalen, Clio, Australiën. - J. Remmersen, Vrouw Martha, Charlest.

HELVOET, 14 Nov. A. Leeflang, Stella Maris, Akyab. - J. Movinckel, Virgo, Genua.

BROUWERSHAVEN, 14 Nov. P. J. J. Bouman, Admiraal van Kinsbergen, (Rotterdam) Akyab. - H. Hagers, Margaretha Ida, (idem) id. - W. B. Dercks, Stad Tiel; (idem) id.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Kapt. F. H. Klein, van Batavia in Texel binnen, rapporteert gepraaid te hebben.

Den 3 Nov., op 48° N. Br., 9° 20' W. L. eene Ned. Bark toonende Rott. N° vlag 68.

Den 13 Nov. bij Donvres, Fosca Helena, kapt. J. Portengen Jr., van Amsterdam naar New-York.

Kapt. W. F. Kuiper, van Triëst in Texel binnen, rapporteert gepraaid te hebben: Den 22 Oktober bij Malaga, Helena Maria, kapt. H. Hitman, van Triëst naar Amsterdam; alles wel aan boord. — Den 12 Nov. tusschen Bevesier en Dungeness, van der Werf, kapt. P. C. Rosier, van Amsterdam naar Batavia. — Den .. Nov. in de Hoofden, Laura en Adèle, kapt. T. J. Doeema, van Amsterdam naar Batavia, de Komeet, kapt. W. van Duin, van dito naar Genua, allen zeilende in goeden staat.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

BATAVIA en SAMARANG, Eberhard, C. F., Wiegmeijer. 100 legg. Arak, 1474 Kann. Suiker, 8 k. Indigo, 2663 b. Rijst, 844 b. Peper, 62 f. Specerijen, 1195 f Droogerijen, 2100 Huiden, 21 Hertenvellen, 24 bl. Tin, 2212 Horens, 1585 boss. Bindrottingen, Bunge en Comp.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 15 Nov. in lading naar:

Keulen	H. Holst, Colln N°. 23.
Mainz	F. Leydekker, Mainz N°. 2.
Weesel	J. Beijer, Wilhelmina.
Frankf. & Coblentz	J. Brubach, Frankfort N°. 1.

KEULEN, 14 November aangekomen:

C. Beijer	van Rotterdam	met 3507	centenaren.
C. W. Besser	„	„ 4818	„
C. Geuitges	„	„ 2880	„

Rijnhoogte ARNHEM 14 Nov. 1 el 35 duim. KEULEN 14 „ 7 vt. 2 „

Advertentiën.

(392) Heden overleed, na voorzien te zijn van de HH. Sacramenten der stervenden, mijne geliefde Echtgenoote MAGDALENA DE VRIES, in den ouderdom van 39 jaren, tot diepe droefheid van mij en mijne kinderen, welke nog te jong zijn om hun verlies te beseffen.

J. H. VOS.

LIJDERS

die aan de zoo treurige als hoogst onaangename kwaal lijdende zijn, bestaande in het **ongevoelig afloopen van het water**, kunnen hier van geheel geholpen worden. Tot nadere inlichting kan men zich met *franco* brief aanmelden, onder Lett. P. aan het Bureau dezer Courant. (391)

De Pillen van Holloway *zijn een onfeilbaar middel voor een verzwakt gestel, gebrek aan eetlust neerslagtigheid enz.*

De heer Richard White, woonachtig te Bradford, op de albion square N°. 8, Manchesteroad, leed sedert verscheiden jaren aan verval van krachten, gebrek aan eetlust en neerslagtigheid. Hij werd langen tijd verpleegd in het ziekenhuis doch zonder gevolg, en de geneesheer verklaarde dat geene behandeling hoegenaamd meer van eenig nut voor hem kon zijn. Toen werd hem aangeraden de pillen van Holloway te gebruiken en dit onwaardeerbaar middel bewerkte spoedig een volmaakt herstel, zoodat hij thans de beste gezondheid geniet.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: *Doosjes Pillen* à *f* 0.30, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 6.75, *f* 13.50, *f* 20,50.

Potjes Zalf à *f* 0.30. *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 7.05, *f* 13 85, *f* 22.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij B. ADAMA, Apotheker, Heerengracht hoek Utrechtschestraat, N°. 22 te *Amsterdam*, bij L. J. GROOTENDORST, die met Mej. de Wed. A. P. MILIUS te *Utrecht* hertrouwd is, en bij J. STRAATMAN, hoofd-depothouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablishment.* (292)

Bij FRANS BUFFA EN ZONEN, C. L. VAN LANGENHUYSEN en J. S. DE HAAS, te Amsterdam, is de Inteekening opengesteld op het

PORTRET

VAN ZIJNE

DOORLUCHTIGE HOOGWAARDIGHEID MONSEIGNEUR

FRANCISCUS JACOBUS VAN VREE,

Bisschop van Haarlem.

Naar de origineele Schilderij van den Eerwaarden Heer C. Broere, Hoogleeraar aan het Seminarie te Warmond, gegraveerd door D. J. Sluyter, lid der Koninklijke Akademie. Proefdruk . . . . *f* 10.00

Gewone druk . . . . » 6.00

De Portretten zullen eerstdaags kunnen afgeleverd worden.

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN zijn de volgende w... ken verkrijgbaar:

Lettres sur Bossuet à un homme d'état beau vol. in 8°. . . . . *f* 3...

Le Prêtre à l'Autel ou le Saint Sacrifice de Messe dignement célébré, suivi d'un recueil d'Indgences plenières pour tous les jours du mois et prières avant et après la célébration des Saints Myst... par le R. P. Chaignon S. J., 1 vol. in 12° *f* 1...

La Franc-Maçonnerie dans sa véritable signi... tion. ou son organisation, son but et son his... Par Ed. Em. ECKERT, Avocat à Dresde. Traduit de... lemand, disposé dans un novel ordre et considé... ment augmenté de documents authentiques sur la F... Maçonnerie Belge et Française, par l'abbé GYR. P... du Diocèse de Liége, 2 vol. in 8° . . . *f*...

Manuel pour la neuvaine en faveur des ames du... gatoire, ou leur souvenir et mon dévouement pour... ne s'arrèteront point à leur tombe in 32° *f*...

Petro Scavini Theologia Moralis universa in ... clericorum, dioecesis novariensis prolatis proprio... tam concordatorum et synodi dioecesanae quam co... albertini cum codice austriaco generali collati con... tionibus, 3 vol. 8° . . . . *f*...

Epitome Theologiæ Moralis St. Alphonsc M... de Liguorio, auctore P. MARTINO SCHMITT, P... tero cong. ars. redemptoris et theol. lectore, un... in 8° . . . .

Histoire du Cocile de Trente, par le ... Prat, de la compagnie de Jésus, 3 vol. in 8° *f*...

Conférences sur la Passion de Notre Seigneur J... Christ, par le R. P. DON JOACHIM VENTURA, 2 vol. *f*...

Journal des Prédicateurs, organe le plus co... plet de la chaire catholique, Sermons — Instruct... Pastorales — Conférences, 4 vol. in 4°. avec les ... trets des meilleurs écrivains. Prix *f* 24, net *f*...

Lectures Spirituelles, à l'usage des Ecclésiast... qui exercent le saint Ministère et des élèves des g... séminaires, par M. PERRODIN, Supérieur du gra... minaire de Bourg (Ain.) 4 vol. in 12°. . . .

La pureté du Cœur, par l'Abbé F. E. Cha... 1 vol. in 12°. . . . . *f*...

Maximes Spirituelles, pour la conduite des ... également utiles aux Directeurs et au Penitents. ... R. P. F. Guilloré de la C. de J., 3 vol. in 12° ...

Le Chrétien Sanctifié par de pieux exercice... M. l'Abbé LASAUSSE, 1 vol. in 12°. . . .

Les quarante martyrs ou vie du bien... IGNACE D'AZÉVÉDO, prêtre de la Compagnie de Jésus...

Le Prêtre et le Médecin devant la So... par P.-J. C. DEBREYNE, 1 vol. in 12°. . . .

Dieu Seul, ou l'association pour l'intér... de Di... par H. M. BAUDON, 1 vol. in 12°. . . .

L'union avec Notre Seigneur J.-C., da... principeaux Mystères pour tout le temps de l'... par le P. Jean-Baptiste Saint-Jure, de la compag... Jésus, 1 vol. in 12°. . . . .

De la Connaissance et de l'amour du Fils de... N. S. Jésus-Christ, par le P. J.-B. Saint Jure, in 8°. . . . .

L'Homme Réligieux, par le R. P. J.-B. Sain... 2 vol. in 8°. . . . .

Vie de la Sainte Vierge, d'après les Méd... d'Anne-Cathérine Emmerich. Traduite de l'Al... par E. DE CAZELÈS, vic-gen. de Montauban, in 8°. . . . .

ŒUVRES COMPLÈTES DE BOURDALOUE in 1°. édition de MELLIER FRÈRES à Paris . .

ŒUVRES COMPLÈTES DE MASSILLO... in 8°. le même édit. . . . .

Nog nooit zijn deze werken zoo goedkoop v...

En wordt met succes gedebiteerd:

Magdalena van Vaernewyck, eene ... denis, beschreven door PAUWELS FORESTIER ... ter, gedrukt onder toezicht van J. A. ALBERDI... Met een plaatjen van Dujardin . . . . .

Geertruida van Oosten. Geschiedenis ... Delftsch Begijntjen, uit de XIVe eeuw, door J... BERDINGK THIJM. Met 2 platen van Ed. Dujardin ...

Mejufvrouw Leclerc. Iets uit de jongste ... verhaald door J. A. ALBERDINGK THIJM. Met ... van Ed. Dujardin . . . .

De Historie van Heer Ranulf van ... door H. J. C. VAN NOUHUYS; voorafgegaan ... Levensschets van den Auteur door J. A. A... THIJM, vercierd met eene wapenplaat, ... van Dujardin en een portret van den ... Hamburger . . . .

Nederlandsche Verhalen van J. J. VAN ... R. K. Priester van het Bisdom Haarlem, ... vier Koper etsen van J. van Dijck. ... Inhoud: I. God zendt mij (1027). II. De Du... (1197). III. Teddo Winnengha (1277). I... vierde Gebod (1343).

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker ...